

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

4. De quibusdam Simoniae speciebus &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

§. IV.

De Quibusdam Simonie speciebus in particulari, maxime circa Beneficia Ecclesiastica.

scientia, ac serio promittens; quia ficta promissio idem operatur ac seria. 3. iterum à pari: quod in iudiciis est corruptio, in beneficiis Ecclesiasticis est Simonia, uti notant DD. sed corruptio iudicis est & fit non modo per seriam, sed etiam per fictam pecuniæ promissionem, cum hic & nunc æquè movere possit iudicem, ac moveat ad injustam sententiam: ergo etiam Simonia est, & fit per fictam promissionem pecuniæ, quia æquè movet, ac seria, ad conferendum beneficium. Dixi autem 1. quod ex una parte est fictum; si enim utraque pars promitteret fictè, non committeretur vera Simonia, quia ex neutra parte adesset voluntas emendi aut vendendi spirituale, vel animus parandi viam ad spirituale; unde nec actus exterior ita fictè promittentium esset vera Simonia conventionalis, sed tantum apprens, cum Simonia conventionalis exterior vera sine vero consensu consistere nequeat. Dixi 2. si obtrineatur spirituale; nisi enim ficta promissio fortiori effectu, attentata potius est quam consummata Simonia; cum per solam fictam promissionem sine effectu non paratur via ad spirituale: neque ex parte fictè promittentis committitur Simonia mentalis; cum abesse ponatur in eo mens emendi, hoc ipso, quod non serio promittat. Interim tamen etiam talis gravissimè peccat sacrilegè mentiendo, & quantum est in se, alterum inducendo ad Simoniam mentalem, atque in foro externo, nisi probeat fictionem, pro Simoniano habetur, & ut talis puniendus est.

41 Oppones 1. Fictè promittens caret animò dandi temporale pro spirituali: ergo non committit Simoniam. 2. In taliter fictè promittente nihil adest, quod habeat rationem pretii: ergo abest Simonia: vel enim rationem pretii haberet temporale fictè promissum? & hoc non, quia fictè promittens non habet animum illud dandi pro spirituali: vel ipsa promissio? at ista, licet aliquo modo sit pretii æstimabilis, non tamen offertur in pretium, sed est mera conditio, qua pretium offertur fictè. 3. ad 1. Licet careat animò dandi temporale pro spirituali, non tamen caret animò per temporale, & per pecuniam obtinendi spirituale, & ad hoc parandi viam, quod jam est Simoniacum, cum in effectu idem obtineatur, quod per seriam promissionem. Ad 2. Rationem pretii & motivi habet temporale fictè promissum, cum pecunia fictè promissa idem operetur, quod serio promissa: sicut idem operatur pecunia merè promissa, quod actu soluta, movendo nimirum ad actualem consecutionem rei spiritualis: & sicut Matrimonium fictè promissum puellæ, cum æquè moveat ad scelus, ac serio promissum, stringit æquè in conscientia fictè promittentem, ac serio promittentem: item sicut pecunia fictè promissa, æquè corrumpit iudicem, ac serio promissa.

Sciendum 1. postquam de materia Simonie tum in genere, tum in specie, nimirum de re spirituali tanquam merce, ac de temporali tanquam pretio, atque de forma illius, seu pacto Simoniano, in præcedentibus §§. tractatum est, haud inuiciter subiungi quasdam adhuc materias in particulari, circa quas frequentius Simoniam committi valde pronum est, maxime circa Beneficia Ecclesiastica, quæ magnam afferunt utilitatem, atque ideo valde alliciunt hominum avaritiam ad ea injuriosè emenda vel vendenda, & circa alia jura spiritualia, ac demum circa ingressum Religionis.

Sc. 2. Beneficii Ecclesiastici nomine intelligi jus percipiendi redditus temporales Ecclesiæ ratione officii spiritualis auctoritate Ecclesiastica constitutum; adeoque tria in eo comprehenduntur, nempe jus vel obligatio obeundi functiones spirituales: jus inde ortum percipiendi redditus temporales, dictisque functionibus annexum, & à nemine, nisi Conditore Juris Ecclesiastici, Summo Pontifice, ab officio spirituali separabile: ac demum ipsi fructus & redditus temporales ex Ecclesiæ bonis provenientes. Inter alia autem Jura spiritualia vel spiritualibus annexa fere de jure decimandi tantum aliquid adhuc dicemus; quia de Jure Patronatus ad hunc Titulum in lib. III. n. 24. de Jure sepulture ad Tit. de Sepulture n. ult. uti & beneficiorum permutatione ad Tit. de rerum permut. à n. 7. in eodem libro III. in quantum in iis Simonia committi potest, jam explanavimus, & ideo plura hic addere superledebimus. De Jure autem eligendi, postulandi ad prælaturas, conferendi Beneficia Ecclesiastica, & instituendi in iisdem præsentatos eadem cum sit ratio, quæ de Jure Patronatus, ideo nec de his jurebus speciatim disserere necesse est. Demum ingressus Religionis potest dupliciter considerari, prout est ingressus in Novitium duntaxat, & prout est ingressus per Professionem, vel Emissionem Votorum.

Dico 1. Aliquid temporale, v. g. pecunias, promittere vel dare, exigere vel accipere, pro consecutione vel collatione Beneficii propriè dicti ex pacto tacito vel expresso, vel intentione obligandi, Simonia est. 2. & quidem Juris Divini. 3. nulla tamen committitur, si præcisè fructus beneficiales, sive pendentes adhuc, vel futuri, sive à solo jam separati, vendantur, permutentur, locentur pro pensione temporali, vel alio contractu oneroso distrahantur. Pars 1. indubitata apud omnes videtur propter claros textus can. 2. 8. 9. caus. 1. q. 3. c. 34. h. t. cap. 4. 6. fin. de Pæc. c. 4. cap. 7. de transact. cum beneficium detur propter officium. c. ult. de Rescr. in 6. adeoque ematur & vendatur jus spiri-

spirituali annexum. Pars 2. quam contra Felin. Decium, Garc. Less. & Zoes. *h. t. n. 42.* defendit communior & longè verior cum Suar. Covarruv. Gonzal. & ipso S. Thoma 2. 2. q. 100. à. 4. in C. suadetur indè; quia tanta est inter jus percipiendi redditus temporales & jus officii spiritualis connexio, ut censetur esse unum. per 6. 25. de *Prab.* & unum sine altero vendi nequeat, quamdiu à Summo Pontifice, qui solus id potest, unum non fuerit separatum ab altero. *can. si quis objecerit 7. caus. 1. q. 3.* Vendere autem jus sacri officii, vel ipsum officium spirituale, est utique Simonia Juris Divini. Et hinc in *can. 8. cit.* Urbanus II. interprete glossa, venditionem beneficii Simoniacam esse colligit ex verbis D. Petri *Act. 8. pecunia tua tecum sit in perditionem*, quibus utique damnavit S. Petrus Simoniam Juris Divini & Naturalis. Unde, ut rectè infert P. Pirhing *h. n. 38.* nulla consuetudine excusantur promittentes vel dantes, exigentes vel recipientes aliquid temporale pro beneficio. Pars 3. per se pater, quia fructus beneficialles sunt aliquid merè temporale, nec ex natura sua, nec ex dispositione Ecclesiæ (ut tamen jus illos percipiendi) sunt annexi rei vel juri spirituali.

Dixi tamen 1. *promittere* &c. si enim temporale offeratur spontè, & quidem ex aliquo intervallo post collationem vel adeptionem beneficii, nec species Simonie datur: si tamen spontè & absque pacto detur temporale ante adeptionem beneficii, vel dum istud confertur, vel immediatè post, Simonia Juris Ecclesiastici tantum committitur propter prohibitionem Ecclesiæ damnantis omnem Simonie speciem in materia beneficiali. 2. *Pro consecratione vel collatione beneficii*, quibus verbis ad mentem omnium DD. intelligi volo omnes modos, quibus obtinentur beneficia, scilicet Præsentationem, & huic respondentem Institutionem, Electionem & hujus Confirmationem, Postulationem & hujus Admissionem, Collationem liberam, Permutationem, & Resignationem, si interveniat temporale ex pacto, vel intentione obligandi ad providendum de beneficio. 3. *Beneficii propriè dicti*, uti sunt, quæ conferuntur in titulum perpetuum, sive sint Curata, sive Simplicia, Dignitates, vel Prælatuæ &c. Idem quoque sentiendum est de beneficiis minùs propriè dictis, & quæ ex parte beneficiati perpetuitatem non habent, modò sint jus spirituali annexum, seu jus percipiendi redditus propter aliquod officium spirituale, uti est *Vicaria* & *Commenda* spiritualis, tam temporalis quàm perpetua, *Capellania* Episcopi auctoritate erecta, *Coadjutoria* live cum sive sine jure succedendi detur, *Præstimonium* auctoritate Episcopi constituta, si cum spiritualis obsequii obligatione conjungantur, *Hospitalia* auctoritate Episcopi erecta, & spirituales administrationem vel functionem sibi adjunctam habentia, *Beneficia Manutentia*, quibus accensentur etiam Commendæ seu *Præceptorum* Ordinis Equitum Teu-

tonicorum S. Mariæ, & Melitenis S. Joannis Jerosolymitani, denique *Pensionibus* spiritualibus, seu quæ tantum Clericis conferuntur propter Ministerium aliquod spirituale, v.g. propter cantum in Choro, recitationem Officii B. V. Mariæ &c. Sumunter hæc ex *c. 21. h. r.* & ratione, quia etiam in his venderetur spirituale propter connexionem. Si tamen Pensionarius retenta hac obligatione peragendi officium spirituale transigat cum beneficiato, ad pensionem sibi dandam obligato, ut datâ sibi certâ pecuniæ summâ liberetur beneficiatus à pensione deinceps solvenda, non committitur Simonia; quia hæc immunitas à solvendis pensionibus, per pecuniam redempta, est aliquid merè temporale. Aliud foret, si Pensionarius id ageret, ut receptâ pecuniæ summâ se liberaret ab obligatione sacri Ministerii, ad quod vi pensionis fuit obligatus.

Oppones 1. Beneficia sunt erecta ab Ecclesia, & ab hac annexum est jus percipiendi fructus temporales officio spirituali: ergo Simonia, quæ committitur circa beneficia, tantum est Juris Ecclesiastici. 2. Si committeretur Simonia Juris Divini, tunc ideo, quia datur connexio temporalis cum spirituali: sed hæc ratio nulla est, quia line omni Simonia etiam juxta nos vendi possunt res spirituali annexæ, si pretium non petatur vel detur pro re spirituali, vel propter hanc non augeatur: sic vendi possunt calices consecrati, rosaria & numismata benedicta, castrum habens annexum jus patronatus &c. Sicut ergo in his spirituale dicitur transire tantum cum temporali, quod emitur vel venditur, ita dici poterit, cum jure percipiendi fructus temporales, quod emitur vel venditur, transire jus officii spiritualis, cui pretium non taxatur. 3. Passim datur consuetudo, & quidem tolerata ab Episcopis, vi cujus pro admissione ad possessionem Canonatus &c. exiguntur & dantur sportulæ, consistentes in pecuniis, honorariis, convivis: ergo Simonia Juris Divini non est aliquid exigere, & dare pro consecratione beneficii; cum nulla valeat consuetudo contra jus Divinum & Naturale. 4. ad 1. *N. Conf.* Supposita enim & durante connexionem etiam spirituale venditur, quod est Simonia Juris Naturalis: sicut residentia in loco beneficii Curati est Juris Divini, licet beneficium curatum sit erectum ab Ecclesia, & locus seu districtus designatus ab Episcopo v. g. Ad 2. *N. Min. & parit.* nam in beneficiis spirituali consequenter est annexum temporale, & spirituale (scilicet functiones sacræ, & potestas spiritualis) est principale, temporale autem jus est ei accessorium: e contra in jure patronatus reali & calice, aliisque rebus consecratis vel benedictis spirituali antecederet est annexum temporale, seu spirituale primum consequitur & est accessorium ad rem temporalem velut præsuppositam, v. g. ad castrum, calicem, res alias, quæ consecrationem vel be-

nedictionem habent, & sunt principale, nec amittunt per annexionem suum pretium. Verbo: in beneficiis spirituali præsupposito tanquam principali annexitur temporale tanquam accessorium: in reliquis temporali præsupposito tanquam principali annexitur spirituale tanquam accessorium. Ad 3. Talis consuetudo reprobatur quidem in c. 44. h. t. & in Trid. s. 24. c. 14. de reform. in multis tamen locis ita invaluit, ut DD. cum P. Pirhing h. t. n. 91. non audeant eam damnare tanquam Simoniacam, etiam de Jure Ecclesiastico tantum (nam Juris Divini Simonia non est, si tales sportulæ exigantur vel dentur non pro jure ad vel in beneficio, sed post illud jam plene quæsitum) eo quod toleretur ab Episcopis, imò & à Papa, qui ignorare non præsumitur tam generalem integræ Nationis consuetudinem. Verum quia Innoc. XII. in Constit. quæ incipit *Ecclesia Catholica*, edita 22. Sept. anno 1695. illam reprobatur, licet immemorialis sit, innovando Constit. Pii V. quæ incipit *Durum nimis*; non video, quomodo defendi possit deinceps, nisi dicatur hæc constitutio non esse sufficienter promulgata, vel non recepta. Neque dicas, per has sportulas committi Simoniam Juris Naturalis; nam si dentur post adeptum jus per præsentationem vel collationem pro quietâ tantum possessione consequenda, potius dantur ad redimendam vexam in aliquo in se non spirituali; nam, licet possessio beneficii spirituali sit annexa eatenus, quatenus dependet ex jure & titulo spirituali, tamen, postquam jus & titulus spiritualis jam plene est acquisitus, attenditur, prout est in se, tanquam aliquid facti, & in se temporale vel corporale, aliunde & per se jam debitum: sicut Simonia Juris Naturalis non esset, si fructus beneficiales deberent sic redimi pecuniâ, convivio, vel aliis sportulis. Idem fortassis dici posset cum Vallens. & Rebuffo in *Prax. benef. tit. Quot modis benef. acquir. n. 13.* nempe Simoniacos non esse, qui pro præsentatione, collatione &c. coacti, non voluntarie, dant sportulas, quia, cum resistere non valeant, censendi sunt dare ad redimendam vexam. Sed vehementer subfisto.

46 Dubitabis adhuc 1. an sit Simonia, si quis sua bona temporalia offerat Ecclesiæ ad fundationem novi beneficii, & paciscatur, ut hoc beneficium conferatur sibi? 2. si detur pecunia vel accipiat pro electione certæ personæ, licet dignissima sit? 3. si pro suffragio dando in electione danti promittatur beneficium? 4. si detur pecunia alicui, ne consentiat in electionem alicujus digni? nam de dante, ne eligatur indignus, jam diximus n. 38. supra 5. si quis conferat beneficium alteri, ut dimittat vel cedat beneficium cum novo compatibile, jam prius habitum? &c. ad omnia affirmative. Primum probatur ex c. 34. h. t. Neque dicas, si hoc liceat, major nascitur promptitudo hominum ad fundanda beneficia; & ob similem causam licitum est fundatori beneficii hæc conditio-

Lib. V. R. P. Viti Fichler,

nem addere, ut nullus, nisi sit ex familia fundatoris (si quis adsit) ad illud promoveatur: item aliæ conditiones honestæ, licet onerosæ, fundatoribus Ecclesiarum permittuntur c. 4. de condit. appof. Nam contra est, quod conditio, ut aliquis promoveatur ex familia fundatoris, non sit rejecta in Jure, nec talis censeatur emere beneficium, sed libere sua bona offerre Ecclesiæ, licet sub aliquo onere: neque aliæ conditiones, quas ponunt fundatores, si honestæ sunt, reprobantur à Jure, imò positivè approbantur: contra pactum, ut sibi pro bonis, quæ quis obtulit ad fundandum beneficium, illud conferatur, est expresse rejectum à Jure c. 34. cit. & offerens censetur illud emere. Argumentum à pari parum vel nihil probat, quando contrarium pro uno casu expresse in Jure est statutum. Secundum suadet inde, quod ematur hoc modo spiritualis actio, nempe electio. Tertium ex c. 10. h. t. Pirhing eod. n. 87. cum Azor, qui duo cum Sylv. v. Simonia q. 13. etiam pro Simonia habent, si duo electores inter se ita conveniant: ego dabo tibi meum suffragium in hac electione, & tu mihi dabis tuum in alia: sed in his solum est Simonia Juris Ecclesiastici. Quartum probat Pirhing lo. cit. exinde, quod Simonia committatur non solum, si detur spirituale pro temporali, sed etiam, si omittatur pro comodo temporali, si nempe omisso in æstimatione morali non sit pura omissio, uti hic. Quintum tradit communis apud & cum Palao tr. 17. d. 3. pu. 3. n. 5. ex ea ratione, quia per tale pactum cessionarius subiret onus indebitum, & obligationem aliunde non existentem, adeoque cessio & dimissio beneficii haberet rationem pretii Simoniaci, saltem ex dispositione Juris Ecclesiastici. Hinc aliud foret, si beneficium obtinendum esset incompatible cum priore, & conferens non exigeret, ut primum dimitteretur ante obtentionem pacificam secundi; quia secundo pacifice obtento jam aliunde datur obligatio dimittendi primum, consequenter in pactum absque Simonia deduci potest. Quando autem committatur Simonia *Confidentialis*, dictum est supra n. 6. Item quando committatur imponendo novum onus beneficiato, spirituale, vel temporale, in collatione, traditum tit. XII. n. 9. lib. III.

Dico 2. Resignare beneficium in favorem alterius, seu sub conditione vel modo, ut certo cuidam, quem resignans nominat, conferatur, in manibus Prælati Papæ inferioris. 2. Vel sub spe exterius manifestata, ut alicui certo conferatur, est Simonia Juris Ecclesiastici. 3. Divini autem, si resignetur cum reservatione pensionis ex beneficio liberæ & non in favorem resignato sibi solvendæ. 4. uti &, si resignetur cum pacto, ut resignatarius solvat expensas resignanti, quas ille facere debuit in obtinendo beneficio, vel in litem, quam sustinere debuit, ut consequeretur beneficium. 5. Simonia tamen probabilis nulla est, si resignans Eccle-

F f

siama

fiam vel Prælaturam paciscatur, ut resignatarius solvat debita, Ecclesiæ vel Prælaturæ nomine contracta. Pars 1. probatur ex *c. fin. de Pact. & Constit. Quanta Ecclesia*. Pii V. & illis Canonibus, in quibus prohibetur omnis pactio & onerosa conventio in beneficiis Ecclesiasticis, etiamsi temporale pretiò æstimabile non interveniat. Specialiter item prohibetur in Jure Ecclesiastico resignatio in favorem, ut tenet communis ex *c. un. de rer. permut. in 6. Clem. un. eod.* In Germania tamen à quibusdam Ordinariis admittuntur resignationes in favorem, sive ex privilegio, sive ex consuetudine immemoriali: nisi velis dicere, non fieri coram ipsis propriè resignationem in favorem, seu cum intentione obligandi ad certo alicui conferendum beneficium, sed cum commendatione tantum certæ personæ, & precibus, ut illi conferatur præ aliis. Id quod licite fit. Pars 2. desumitur ex *c. constit. Pii V.* si est recepta; de Jure enim Communi non reperitur prohibitum resignare sub spe tantum, etiam manifestata, & non sub pacto, ut conferatur beneficium resignandum certæ personæ. Pars 3. eruitur inde, quod pensio reservata sit merè temporalis, consequenter ita resignans coram Prælo, qui est Papæ inferior, in cuius potestate non est separare jus percipiendi redditus à titulo spirituali in beneficio, de spirituali annexum pro temporali. Pars 4. exinde, quod tali casu beneficium non detur gratis sed titulò onerosò, & sub obligatione nova solvendi expensas, quæ per se beneficium annexa non est, imposita resignatario. Pars 5. quam tenet Flamin. Paris. l. 14. de Resign. q. 7. n. 65. contra Joan. Andr. &c. colligitur ex eo, quod liceat in pactum deducere, quæ de jure insunt; atqui resignationi de jure inest obligatio solvendi debita, ratione Ecclesiæ vel Prælaturæ contracta. *c. 1. de solut.*

48 Dico 3. Vendere Decimas, prout sunt jus directum decimandi, est Simonia Juris Divini, sicut vendere beneficium Ecclesiasticum, seu jus percipiendi fructus, fundatum in officio & titulo spirituali, & nondum separatum. Communis; quia Decimæ, prout sunt jus directum decimandi, sunt annexæ juri spirituali, seu officio & functionibus spiritualibus, quas præsupponunt tanquam principale, sicut beneficium est annexum officio & titulo spirituali. Simoniacum tamen non est vendere Decimas, prout præcise sunt fructus temporales, vel prout sunt jus utile, non directum, decimandi, quod olim frequenter fuit ab Ecclesia datum in feudum, vel emphyteusim, jure directo remanente penes Ecclesiam; & hinc consuetudo multis in locis habet, ut Laici hoc jus vendant aliis, utpote jus abstractum jam à titulo spirituali, & de novo creatum per contractum feudalem.

49 Dico 4. Promittere vel dare, exigere vel accipere aliquid temporale pro Ingressu Religionis, scilicet interveniente pacto, Simo-

niacum est Jure Divino & Naturali, unde ingressus sumatur late pro ingressu in Novitiatum, sive strictè pro ipsa Professione, sive pro admissione in Novitiatum, vel ad Professionem, aut votorum emissionem. 2. Jure autem Ecclesiastico tantum, si titulò sustentationis ingressi, vel ingressuri, aliquid ex pacto detur vel recipiatur, promittatur vel exigatur, casu quo Monasterium est dives, & satis à fundatoribus vel aliunde instructum mediis ad sustentandas personarum. Partem 1. evincunt text. in *c. 8. l. 9. 25. 45. 46. & Extrav. Sanè 1. int. comm. h. t.* uti & ratio, quia uterque ingressus ordinatur ad finem supernaturalem, nempe salutem animæ & perfectionem charitatis; adeoque aliquid spirituale est: admissio autem eodem tendit, & insuper est actus jurisdictionis vel potestatis spiritualis. Partem 2. probat *c. 44. cit.* ubi prohibetur quævis exactio sub prætextu necessitatis vel paupertatis: ergo & illa, qua potitur aliquid pro sustentatione, ad quam præbendam sufficientia jam aliunde habet media Monasterium; sic enim potius fingitur, quàm revera datur titulus necessariæ sustentationis, & est merus prætextus. Quod autem hæc Simonia non sit Juris Divini vel Naturalis, docent Palao, Schambogen &c. n. 67. 69. & alii Recentiores multi contra P. Reiffenstuel *eod. n. 170. seqq.* ac liquet inde, quia non datur vel exigitur temporale pro spirituali, cum sumptus in sustentationem personæ necessarij nihil spiritualitatis habeant. Interim huic prohibitioni Juri Ecclesiastici potest prævalere consuetudo, & forte prævaluit in quibusdam locis, ubi passim, etiam à Monasteriis opulentis, maxime Monialium, titulò sustentationis exiguntur sat magnæ pecuniæ: quæ consuetudo reddi vel inde potest rationalis, ut plures, quam alioquin deberent, possint recipi, vel ne fundationes & bona Monasteriorum, utpote variis casibus & periculis exposita, exhaustantur facile, & necessaria cum tempore etiam aliorum deficiat sustentatio; maxime id procedit in Monasteriis Monialium, quibus haud convenit extra Monasteriū septa victum sibi quarere, neque facultas quarendi suppetit per sua ministeria, sicut viri.

Dico 5. Licetum tamen, & non Simoniacum est, ab ingreis vel ingressuris Religionem aliquid temporale, non tantum accipere sponte oblatum. 2. sed etiam de eo percipi titulò sustentationis, si Monasterium sit inops, modò id permittat Regula Ordinis. 3. & titulò dotis, licet sit dives, & probe fundatum vel dotatum. 4. aut titulò Donationis propter nuptias, vel Legitimæ, in Monasteriis virorum. 5. sub conditione, ut persona Religionem ingressa, & Monasterium, sive pauper sive dives, ea portione contentum renuntiet hæreditati parentum aut alteri cuicunque juxta prætentionem. Pars 1. est clarè decisa in *c. 30. & Extrav. cit.* Pars 2. quam tenet communis cum S. Thoma 2. 2. 9. 180. n. 8. ad 4. & Suar. l. 4. d. 10.

Simon. c. 17. n. 18. eruitur tum ex Trid. f. 25. c. 16. de Regular. ubi permittitur pro victu & vestitu Novitii aliquid accipere; cur non & pro reliquo post Professionem tempore? tum ex consuetudine; tum ex ratione, quod in tali casu temporale pro temporali exigatur & accipitur iusta de causa. Pars 3. tum ex privilegio Innocentii VIII. Monialibus expresse indulgentis, ut ab ingressis vel ingressuris accipiant vel exigant dotem congruam, ut testis est Ascan. Tambur. de Jure Abbatissar. d. 5. q. 2. & 3. modò nihil exigant vel recipiant pro ipso ingressu, vel inhabilem non admittant ex sola spe & intentione recipiendi temporalia; nam talis intentio pro fine principali vel unico habens temporalia non facile excusaretur à Simonia; tum ex generali consuetudine; tum à pari: si enim Marito, sive dives sive pauper sit, omni Jure permixtum est à sponsa sua exigere dotem ad sustinenda Matrimonii onera, & quidem pro statu suo congruam. l. fin. C. de dot. promiss. cur non liceat à sponsa Christi, quæ cum Christo & Religione per hujus ingressum ac Professionem spirituale celebrat Matrimonium, dotem congruam exigere, sive deinde Religio vel Monasterium sit inops sive dives? cum Matrimonium spirituale & carnale pari passu ambulent, & ab uno ad alterum alias frequenter & secundum Jura ducatur argumentum. arg. c. 2. seqq. de translat. Episc. Neque hoc pacto exigitur temporale pro spirituali; sicut enim in Matrimonio carnali considerantur duo, ut Sacramentum est, & contractus Civilis, cui contractui annexum est onus sustinendi onera conjugii & alendi conjugem, propter quæ onera, & non pro Sacramento, exigitur dos, ita Matrimonium spirituale, quod est Professio Religiosa, considerari potest dupliciter, ut status spiritualis, & ut quidam contractus humanus personam inter Religiosam & Religionem, ex quo hæc obligatur ad onera hujus status & ad alendam personam, ac propter hæc onera, non verò pro statu spirituali & Religioso, exigitur & accipitur dos, seu bona fundamta in iustitia dotis. Rectè tamen monent DD. ne Monasteria (præsertim Monialium, ubi est majus periculum) dotem exigant sine discrimine; quia alias personæ pauperes, non rarò magis dignæ, excluderentur, & divites, quæ tales, tantum reciperentur; quod utique indignum est in Monasterio alias bene dorato. Pars 4. quam in terminis & explicite tradit fere solus P. Schmier de delictis p. 2. c. 1. à n. 112. habet eadem fundamenta; quia donatio propter nuptias pari passu procedit cum dote, & sicut hæc filiabus, ita illa debetur filiis, per l. fin. cit. & non minus viri, quam femina, Matrimonium spirituale contrahunt per Professionem & Vota Religiosa. De Legitima videtur esse par ratio, quia & hanc parentes vel in Testamento vel ab intestato tenentur liberis relinquere: ergo liberi, sicut manentes in Saeculo jus habent eam peten-

di, ita & Religionem bonorum stabilium capacem ingressi vel ingressuri, vel horum loco Religio petendi jus habet. per Auth. ingressi. & Auth. si qua mulier C. de SS. Eccles. Pars 5. quam cum eodem P. Schmier & P. Reiffenstuel defendit P. Schmalzgrueber h. r. n. 198. sustinetur ex eo, quia tali casu temporale exigitur tantum pro temporali, nimirum certa pecuniæ quantitas, vel etiam Legitima anticipatò solvenda, pro jure hæreditatis, vel alia prætensione rerum temporalium, quod jus vel prætensionem ingreditur, sicut alia sua bona, & jura, de quibus aliter prius non disposuit, transfert in Religionem successionis & bonorum temporalium capacem.

Oppones 1. Omnis pactio circa ingressum Religionis est prohibita in SS. Canonibus, & quidem 2. in specie apud Monasteria satis dotata, de pascu, victu, vestitu, pecuniis &c. Extrav. cit. item sub specie vel prætextu paupertatis, nimirum necessaria sustentationis. c. 40. cit. 3. atque hæc sunt prohibita tanquam Simoniaca Jure Divino & Naturali, ut evidens esse putat P. Reiffenstuel h. n. 169. seqq. allegans S. Thomam 2. 2. q. 100. a. 3. ad 4. Marchant. communissimamque asserens hanc esse sententiam, cum tali casu exigatur temporale pro ipso ingressu, eò quod titulus sustentationis falsò allegetur, & Monasteria ideo sint tam liberaliter fundata, ut inde alantur personæ Religiosæ, consequenter nullus super sit titulus exigendi aliquid: ergo consuetudo non potest efficere, ut titulo sustentationis aliquid exigant opulenta Monasteria, etiam Monialium, quæ in Extrav. cit. vocatur corruptela. 4. prohibitum est c. un. §. sanè de statu Regular. in d. atque in Trid. f. 25. c. 3. de Regular. & a Clem. VIII. Constit. Nullum omnino, ne in Monasteriis recipiantur plures, quàm ex eorum redditibus, vel consuetis elemosynis commode sustentari valeant: ergo nemo potest recipi sub exactione sustentationis, licet Monasterium sit inops, & ad dandam sustentationem insufficiens; cum tali absolute sit prohibitum admittere quemquam. 5. ex eo, quod sponsus opulentus possit petere dotem, sequeretur, quod etiam Monasterium opulentum posset per modum dotis ad sustentationem personarum aliquid exigere ipso Jure Communi, & non tantum per Consuetudinem. 6. licitum est ingressis ante editam Professionem ita libere de bonis suis disponere, ut de iis nihil teneantur relinquere Monasteriis. arg. Nov. 5. c. 5. & Trid. f. 25. c. 16. de Regular. ergo per pactum adigi non possunt, ut pro jure hæreditatis futuræ, Legitimâ sibi obventurâ &c. renuntiât, hic & nunc aliquid anticipatò solvant, vel dotem dent. 7. Legitima non debetur liberis, quamdiu vivunt parentes, quia primum computatur post mortem. l. 1. §. 21. ff. de Collat. bonor. & viventis non est hæreditas. l. 1. ff. de hæred. & act. vend. ergo.

F f 2

§. ad 1.

§. ad 1. Est quidem prohibita omnis patetio, qua temporale exigitur vel accipitur tanquam pretium Religionis, non verò si ex alio iusto titulo, v. g. dotis, aut in Monasterio inopi, sustentationis personæ &c. Ad 2. & 3. prohibentur quidem hæc, sed tantum Jure Ecclesiastico, cui prævalere potest consuetudo rationabilis & legitime præscripta. Non exigitur sub prætextu paupertatis falso, quando Monasteria opulenta non allegant titulum paupertatis, sed sustentationis. P. Reiffenstuel nimis abundat in suo sensu, nec bene allegatur S. Thomas, qui ibi pro Simonia Juris Divini solum habet receptionem alicujus rei temporalis ex pacto data tanquam pretii pro ipso ingressu. Si alii Auctores inspiciantur, communissima fortè non deprehendetur, præsertim Recentiorum; quia plurimi eorum loquuntur de casu, quo aliquid exigitur sub colore indigentia, vel in sensu S. Thomæ. Neque pro ipso ingressu aliquid exigitur, quando à divitibus aliquid exigitur titulo sustentationis, ut patet in Sacerdotibus, etiam Religiosis, qui vi consuetudinis vel permissionis Ecclesiæ, aliquid titulo stipendii pro sustentatione exigunt pro ministeriis sacris, vel Missis, licet aliunde vel ex patrimonio, vel ex fundatione beneficii aut Monasterii, sustentationem abunde habeant, uti fatetur ipse P. Reiffenstuel. n. 198. 201. seqq. in quibus proin contra ipsum retorquetur argumentum, uti & in casu, quo Regulares, etiam divites, cum parentibus, juxta ipsum quoque n. 182. licite paciscuntur de certa quantitate pecuniarum sub conditione, ut ingredientibus renuntient juri hæreditatis, vel alteri juxta prætensionem. Quando in *Extrav. cit.* reprobat consuetudo tanquam corruptela, id intelligendum venit de consuetudine irrationabili, qua temporale exigitur pro spirituali, vel nimis importune, ut quasi extorquetur temporale, uti de Sacerdotibus de stipendio paciscentibus dictum. n. 35. 36. Unde Regulares utriusque sexus sufficienti fundatione ad sustentandas personas instructi diligenter caveant, ne nimis sordide ac sollicitè petant, vel quarant temporalia ab ingressis, aut ingressuris Religionem; magisque fidant in Dei providentia, quam temporalium corraione, qui redditus præsentis religiosè viventium, publicæque ædificationi in moderandis cupiditatibus studentium speciali benedictione, aliisque viis honestioribus, v. g. legatis, hæreditatibus sponte oblati, donationibus &c. augetur, & satis locupletabit Monasteria, ut nunquam egendi periculum habeant. Ad 4. quod importune oggerit Bernard. Van-Espen Belga, & neotericus Rigorista, *N. Conf.* quia Clemens VIII. ad mentem *c. un. & Trid. cit.* ponit hæc notatu digna verba, qui (Conventus) de consuetis, sive communibus, sive singulorum, elemosynis, aliisque quibuscunque obventionibus in commune conferendis commode sustentari possint: ergo respectu inopis Monasterii dos considerari potest, ut consuetæ elemosynæ, quia

est pia largitio, & consuetæ: respectu opulenti autem ut obventio in commune conferenda. Ad 5. Si id sequi existimes, accepto iubens; consequenter consuetudo erit secundum jus, vel hujus interpres, aut confirmatio. Ad 6. *trans. antec.* quod adhuc dubium est, ut colligere licet ex iis, quæ tradit Covarruv. de *Testam. c. 2. n. 8. & 9.* Sed consequentia est falsa; quia liberum est Monasteriis recipere vel non recipere: ergo licite repellunt eos, qui, cum possint, tamen nolunt quidquam dare vel assignare Monasteriis. Ad 7. Quamquam liberis non debeatur Legitima vivis parentibus, iisdem tamen debetur jus ad Legitimam suo tempore consequendam, uti & ad hæreditatem: & super hujus juris remissione licitum est pacisci, si non Jure Civili, saltem Jure Canonico *c. 2. de Pactis in di.* præsertim consuetudine explicatæ & confirmatæ.

§. V.

De Pœnis Simonie. Ubi & de Jure, & dispensatione in hac materia.

Sciendum, per pœnas hic non intelligi illas, quas iustò Judicio DEUS infligit peccatoribus, sed quibus Ecclesia in foro externo vindicat atrox Simonie crimen, vel ipso Jure statutis, vel per sententiam irrogandis. Unde videndum, an & quomodo puniatur rei Simonia, præsertim *realis*. Et quia inter alias pœnas referri quoque potest nullitas actûs, & obligatio restituendi Simoniacæ acceptæ, etiam de his instruendi sumus. Cum verò Judicis sit vel condemnare ad pœnas à Jure non statutas, vel statutas infligere, de isto quoque pauca dabimus.

Dico 1. Pœnam à Jure Ecclesiastico statutam non habet Simonia Mentalis. 2. nequæ merè Conventionalis, in quacunque materia. 3. probabiliter neque Conventionalis Mixta, exceptâ tamen Simonia Confidentiali. 4. quamvis possint puniri arbitrariè, ac ferè debeant à Jure, si ad hunc deferantur. Pars 1. constat ex *c. 33. & 34. c. fin. h. t.* Accedit, quòd in Simonia Mentali prava intentio non prodatur signò externo, adeoque tanquam occulta, ad cujusmodi delicta se non extendit Ecclesiæ potestas coercitiva, ab eadem punibilis esse non videatur. Pars 2. quando nempe ex neutra parte actualiter datum est temporale, vel spirituale, sed præcisè conventum, pariter est recepta inter Auctores, & in Jure fundata; quia SS. Canones, ubi pœnas statuunt in Simoniacos, mentionem faciunt dationis & acceptionis, uti *can. 1. 2. seqq. caus. 1. q. 3. c. 1. c. 34. h. t. Extrav. 1. & 2. int. Comm. eod.* Pars 3. ubi valde multi faciunt discrimen inter casum, quo solum temporale est traditum, non verò spirituale, & inter casum, quo spirituale tantum, non verò temporale, est datum: in priori cum communi aliorum admittunt, nullam incurri pœnam, in posteriori verò volunt incurri, uti *V. loc.*